

Ing. Danka Gajdošová, Energetikov 1479/9, 969 01 Banská Štiavnica
Odborne spôsobilá osoba zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na
životné prostredie pod č. 557/2011/OEP

ODBORNÝ POSUDOK

pre vydanie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu
podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Navrhovaný strategický dokument:

**Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho
rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského
rozvoja Zvolen
na obdobie 2022-2027 (s výhľadom do roku 2030)**

Banská Štiavnica 13.9.2022

ÚVOD

Na základe listu č. OU-ZV-OSZP-2022/000676-044 zo dňa 5.8. 2022, Okresného úradu vo Zvolene , odboru starostlivosti o životné prostredie (príslušný orgán) v zmysle §13, ods. 4 Zákona NR SR č. 24/2006 Z.z o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ŽP) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon) , predkladám odborný posudok pre vydanie Záverečného stanoviska pre strategický dokument „ Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 s výhľadom do roku 2030“ (ďalej PHRSR UMR Zvolen)

Posudok je spracovaný v zmysle §13, ods. 6, 8 a 9 Zákona. Cieľom predkladaného posúdenia je:

- vyhodnotenie úplnosti predloženej Správy o hodnotení strategického dokumentu,
- vyhodnotenie stanovísk podľa §12 Zákona,
- vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií,
- vyhodnotenie variantov riešenia strategického dokumentu (nulový a navrhovaný variant)
- vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Posudok obsahuje aj návrh záverečného stanoviska v zmysle §13 ods.9 Zákona. Bez záverečného stanoviska z posúdenia navrhovaného strategického dokumentu z hľadiska vplyvov na životné prostredie podľa zákona nemôže schvaľujúci orgán schváliť tento strategický dokument

Predmetom posudzovania je strednodobý strategický dokument , vypracovaný pre územie do ktorého patrí Mesto Zvolen, Mesto Sliac, Obec Kováčová, Obec Budča, Obec Lieskovec

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Obstarávateľ strategického dokumentu:

Mesto Zvolen

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Ing. Lenka Balkovičová, primátorka mesta Zvolen
Námestie slobody č. 22
960 01 Zvolen
+421 045 5330 214
e-mail: primatorka@zvolen.sk

Spracovateľ správa o hodnotení k strategickému dokumentu:

Mgr. Erika Kočíková
Zvolen

Spracovateľ odborného posudku:

Ing. Danko Gajdošová
Energetikov 1479/9

969 01 Banská Štiavnica

Číslo osvedčenia : zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb pod č. 557/2011/OEP

Príslušný orgán:

Okresný úrad Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie

Študentská 2084/12

961 08 Zvolen

Schvaľujúci orgán:

Mestské zastupiteľstvo Zvolen

Mestské zastupiteľstvo Sliač

Obecné zastupiteľstvo Budča

Obecné zastupiteľstvo Kováčová

Obecné zastupiteľstvo Lieskovec

Podklady k vypracovaniu posudku:

K vypracovaniu posudku boli použité podklady a nasledovná dokumentácia , ktoré boli poskytnuté Okresným úradom vo Zvolene odborom starostlivosti o životné prostredie

- Oznámenie o strategickom dokumente
- Správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie (jún 2022)
- PHR SR UMR – textová časť s prílohami
- Záznam z verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu , konaného dňa 27.6. 2022 v zasadacej miestnosti Mestského úradu vo Zvolene
- Stanoviská dotknutých orgánov a organizácií uplatnených zákonom v stanovenej lehote
- Doplňujúce informácie od obstarávateľa SOH

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

Posudzovaný strategický dokument:

„ Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 s výhľadom do roku 2030“

Riešené územie :

Štát : Slovenská republika

Kraj: Banskobystrický

Okres: Zvolen

Územie : Mesto Zvolen, Mesto Sliač, Obec Kováčová, Obec Budča, Obec Lieskovec

Charakter strategického dokumentu:

Jedná sa o strednodobý plánovací dokument , na základe ktorého sa Mesto Zvolen, Mesto Sliač, Obec Kováčová, Obec Budča a Obec Lieskovec pri výkone svojej činnosti budú starať o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. PHR SR UMR Zvolen pozostáva z :

- **analytickej časti**, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie územia, odhad budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja

- **strategickej časti**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja územia s rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- **programovej časti**, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja územia,
- **realizačnej časti**, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja riešeného územia s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja formou akčných plánov,
- **finančnej časti**, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja územia.

Hlavné ciele strategického dokumentu:

V dokumente je stanovená dlhodobá **vízia** rozvoja územia UMR Zvolen a štruktúra cieľov, ktorá zahŕňa **hlavný cieľ, 5 strategických cieľov a 25 špecifických cieľov**.

Hlavným cieľom je vytvoriť inovatívne, environmentálne udržateľné, prepojené, súdržné a vzdelané územie s kvalitným životom jeho obyvateľov na území UMR Zvolen.

Navrhovanými prioritami sú:

- Priorita 1 Inovatívne územie UMR Zvolen – prosperujúce a inteligentné územie,
- Priorita 2 Environmentálne udržateľné územie UMR Zvolen – čisté a zdravé prostredie pre budúce generácie,
- Priorita 3 Prepojené územie UMR Zvolen – s kvalitnou a udržateľnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- Priorita 4 Súdržné a vzdelané územie UMR Zvolen – s kvalitným vzdelávaním, dostupnými a atraktívnymi pracovnými miestami, súdržnými komunitami, dostupnými sociálnymi a verejnými službami a bývaním,
- Priorita 5 Kvalitný život na území UMR Zvolen – bezpečné prostredie, zdravý životný štýl, udržateľné využívanie prírodného a kultúrneho dedičstva, udržateľný cestovný ruch, kultúra a kreatívny priemysel, moderná samospráva a aktívna občianska spoločnosť.

Strategické ciele boli stanovené nasledovne:

1. Posilniť inovácie, výskum, vývoj a podnikanie na území UMR Zvolen
2. Zlepšovať stav prioritných zložiek životného prostredia a adaptačnej schopnosti na klimatickú zmenu na území UMR Zvolen
3. Vytvoriť sieť kvalitnej dopravnej a technickej infraštruktúry na území UMR Zvolen
4. Zlepšiť dostupnosť a kvalitu verejných služieb pre riešenie životných situácií obyvateľov na území UMR Zvolen
5. Zabezpečiť komplexný rozvoj a atraktivitu územia UMR Zvolen

Strategické ciele boli detailnejšie rozpracované prostredníctvom 25 špecifických cieľov

Vzťah strategického dokumentu k iným strategickým dokumentom:

Agenda OSN pre udržateľný rozvoj 2030 (Agenda 2030)	nadnárodný	multisektorový
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030	národný	multisektorový
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení zmien a		

doplňkov		
Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030	národný	inovácie, ľudský kapitál, životné prostredie, energetika, podnikateľské prostredie, regionálny rozvoj
Partnerská dohoda SR	národný	multisektorový
Plán obnovy a odolnosti	národný	multisektorový
Národný investičný plán SR 2018-2030	národný	multisektorový
Iniciatíva Catching-up regions	národný	regionálny rozvoj, inovácie, ľudské zdroje
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022-2030 Územný plán VÚC BBSK vrátane zmien a doplnkov	regionálny	multisektorový
PHSR mesta Zvolen na obdobie 2014-2020 PHSR mesta Sliač na roky 2016-2021 PHSR obce Budča na roky 2015-2025 PHSR obce Kováčová na roky 2015-2024	lokálny	multisektorový
Územný plán mesta Zvolen a jeho zmeny a doplnky Územný plán mesta Sliač a jeho zmeny a doplnky Územné plány obce (Budča, Kováčová, Lieskovec) a ich zmeny a doplnky	lokálny	multisektorový

Pre tvorbu strategického dokumentu boli podkladom aj ďalšie dokumenty spracované na úrovni kraja, okresu alebo lokálnej úrovni.

VECNÝ A ČASOVÝ HARMONOGRAM PRÍPRAVY A SCHVAĽOVANIA

Postup spracovania a schvaľovania predmetného strategického dokumentu je zabezpečovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a súvisiacimi predpismi ako aj v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Strategický dokument PHRSR UMR Zvolen je vypracovaný v súlade s metodikou (verzia 1.0.4), ktorá obsahuje odporúčaný postup a obsah programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja.

Hlavným dôvodom pre vytvorenie spoločného územia UMR Zvolen a obstaranie spoločného strategického dokumentu bola najmä príprava na nové programové obdobie 2022 – 2027, nový metodický prístup Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR k tvorbe programov

rozvoja; príprava a schválenie nových strategických a programových dokumentov na národnej a regionálnej úrovni a aktualizácia príslušných nariadení EÚ o podmienkach pre financovanie politiky súdržnosti. Spracovanie PHRSR bolo motivované potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovania samosprávnych orgánov v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy a výzvy rozvoja územia

Mestá a obce majú povinnosť spracovať PHRSR, ktorá vyplýva zo Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý v § 8a umožňuje spracovanie spoločného strategického dokumentu.

Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých fáz tvorby PHRSR UMR Zvolen

- prípravné práce (r. 2020)
- spracovanie PHRSR UMR Zvolen (r. 2020-2021)
- oznámenie o strategickom dokumente (č. OU-ZV-OSZP-2021/007530 zo dňa 04.06.2021)
- rozsah hodnotenia (č. list č. OU-ZV-OSZP-2021/007530-021 zo dňa 23. 07. 2021)
- vypracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu (jún 2022)
- . verejné prerokovanie SOH PHRSR UMR Zvolen (26.07.2022)

Všetky podklady z doterajšieho priebehu posudzovania mi boli poskytnuté k vypracovaniu predkladaného odborného posudku. Tento posudok je podkladom pre vydanie Záverečného stanoviska z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 s výhľadom do roku 2030“.

Záverečné stanovisko vydá podľa §14 Zákona príslušný orgán, OÚ OSŽP, v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia. V záverečnom stanovisku z posúdenia strategického dokumentu príslušný orgán okrem celkového hodnotenia vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na životné prostredie uvedie, či odporúča, alebo neodporúča jeho prijatie, prípadne za akých podmienok, ako aj požadovaný rozsah jeho sledovania a vyhodnocovania podľa §16 Zákona. Príslušný orgán doručí záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu obstarávateľovi, schvaľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu a dotknutej obci a zverejní ho na webovom sídle MŽP SR. Dotknutá obec zverejní záverečné stanovisko v mieste obvyklým spôsobom.

VYHODNOTENIE ÚPLNOSTI SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Správa o hodnotení je formálne spracovaná v štruktúre podľa Prílohy č. 4 Zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozsah dokumentácie nie je zákonom presne stanovený a je teda na spracovateľovi v akej podrobnosti zaznamenaná a spracuje konkrétne údaje o území. V tomto prípade ide o štandardný rozsah s takým uvedením podrobnosti, aby bolo možné identifikovať rozhodujúce predpokladané vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Správa obsahuje 136 strán textu, vrátane tabuľkových častí a príloh. Hodnotenie vplyvov bolo vykonané opisnou formou, porovnávaním a pomocou zvolených kritérií. Posudzovaný strategický dokument je vypracovaný v jednom navrhovanom variante. Predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva boli hodnotené pre tento navrhovaný variant.

Pre posúdenie úplnosti správy o hodnotení bolo posúdenie aj špecifických požiadaviek určených v Rozsahu hodnotenia, ktorý vydal Okresný úrad Zvolen, odbor starostlivosti o životné prostredie list č. OU-ZV-OSZP -2021/007530-021 zo dňa 23. 07. 2021.

Špecifické požiadavky sú spracovateľom správy vyhodnotené a v primeranej miere boli do SOH aj zapracované .

Úplnosť posudzovanej Správy o hodnotení možno charakterizovať nasledovne:

I. Základné údaje o obstarávateľovi

Obsahuje všetky požadované údaje v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

II. Základné údaje o strategickom dokumente

Obsahuje všetky požadované údaje podľa zákona. Táto kapitola podáva vyčerpávajúce informácie o vízii, cieľoch a jednotlivých prioritách , definuje špecifické ciele a stratégie posudzovaného dokumentu. Presne vymedzuje územie na ktoré sa uvedený strategický dokument spracováva s tým, že riešené územie je vyznačené aj v grafickej prílohe. Ďalej sú v kapitole uvedené väzby a popísaný vzťah k iným strategickým dokumentom. Taktiež presne a detailne popisuje fázy tvorby strategického dokumentu, jeho prípravu a spracovanie.

III. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

Obsahuje relevantné údaje o súčasnom stave životného prostredia. Vhodne popísané sú zložky životného prostredia : geomorfologické pomery, geologické pomery, geodynamické javy, rádioaktivita, hydrologické a hydrogeologické pomery, klimatické pomery, pedologické pomery, rastlinstvo a živočíšstvo, krajinnookologické pomery, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, ťažba nerastných surovín, odpadové hospodárstvo, obyvateľstvo, celkový zdravotný stav obyvateľstva v riešenom území. Taktiež je popísaný pravdepodobný vývoj v území , ak by sa strategický dokument nerealizoval . Ďalšou kapitolou je informácia vo vzťahu k dôležitým oblastiam akými sú územia európskeho významu a dopad na európsku sústavu chránených území NATURA 2000. Presne a detailne sú v tejto časti strategického dokumentu popísané environmentálne záťaž v území, dopady dopravy a z nej vyplývajúce zaťaženie územia , spôsoby monitoringu minerálnych vôd ako aj celkové environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu. V ďalšej podkapitole je zadefinovaný okruh problémov (strom problémov) ktoré je nutné postupne odstraňovať.

V strome problémov bolo identifikovaných 5 problémov:

- 1.Nedostatočne využitý inovatívny potenciál v území.
- 2.Nedostatočný stav životného prostredia.
- 3.Nevhodná dopravná infraštruktúra.
- 4.Nedostatočný rozsah a nerovnomerná kvalita verejných služieb
5. Nerovnomerná kvalita života v území

Hlavnými sektorovými environmentálnymi problémami územia UMR Zvolen podľa PHRSR sú nedostatočná kvalita životného prostredia, vysoké emisie z motorovej dopravy, nedostatočná kvalita zdravia a života, nedostatočná kvalita verejnej správy v tvorbe, realizácii a hodnotení verejných politík, slabé zapojenie obyvateľov do tvorby, realizácie a kontroly verejných politík (vrátane tých environmentálneho charakteru).

V ďalšej podkapitole sú načrtnuté environmentálne aspekty vrátane zdravotných zistených na medzinárodnej, národnej , regionálnej a miestnej úrovni a ich premietnutie sa do strategického dokumentu.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia

V tejto kapitole boli zhodnotené predpokladané pozitívne a negatívne vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie. Požiadavky na vstupy a výstupy boli spracované vo fáze návrhu strategického dokumentu. Detailnejšie informácie vstupných a výstupných údajov budú rozpracované pri konkrétnej realizácii projektov/aktivít a navrhovaných opatrení.

Uvedené aktivity/projekty môžu mať priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Mnohé vplyvy môžu pôsobiť izolovane, v prípade niektorých vplyvov môže dochádzať ku ich kumulácii a synergii. Charakter, lokalizáciu ani rozsah izolovaných ani kumulatívnych a synergických vplyvov na úrovni strategického dokumentu nie je možné vymedziť a tak sú dopady, vrátane negatívnych, len načrtnuté resp. jedná sa len o predpokladané vplyvy.

Očakávané a celkové predpokladané vplyvy a dopady schválenia PHRSR UMR Zvolen a napĺňania jeho cieľov na životné prostredie a zdravie možno považovať dominantne za pozitívne. Napĺňaním cieľov navrhovaného strategického dokumentu sa očakáva zlepšenie vo všetkých identifikovaných problémových oblastiach, vrátane environmentálnej.

Vplyvy navrhovaného strategického dokumentu, ktoré bolo možné predpokladať v rámci tejto etapy jeho prípravy, nie sú takého charakteru, ktoré by spôsobili závažný negatívny vplyv na životné prostredie a obyvateľstvo územia UMR Zvolen.

Vplyvy navrhovaného strategického dokumentu identifikované v tejto etape posudzovania (SEA) budú podrobne riešené v rámci procesov posudzovania vplyvov konkrétnych aktivít/projektov (EIA) navrhovaných pre naplnenie cieľov strategického dokumentu. Z jednotlivých posudzovaní EIA vyplynú konkrétne opatrenia na zmiernenie, príp. prevenciu identifikovaných negatívnych vplyvov.

Jedným z hlavných kritérií pri vytváraní ponuky plánovaných aktivít/projektov musí byť ochrana a tvorba životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Pri plánovaní a realizácii aktivít/projektov s prípadným územným stretom s územiami vymedzenými z hľadiska záujmov ochrany prírody, krajiny, prírodných zdrojov, biodiverzity a genofondu budú tieto vopred konzultované s príslušným orgánom ochrany prírody a krajiny.

Na zmiernenie, elimináciu, resp. predchádzanie predpokladaným vplyvom navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie boli navrhnuté opatrenia environmentálneho charakteru, ktoré je možné považovať za efektívne.

V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

V tejto časti sú popísané navrhnuté opatrenia ktoré majú investičný alebo neinvestičný charakter. Mnohé z navrhovaných opatrení majú za cieľ pôsobiť preventívne, eliminačne, minimalizačne, prípadne kompenzačne aj z hľadiska možných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Opatrenia by mali byť nástrojom na predchádzanie, zmiernenie, minimalizáciu, resp. nápravu významných nepriaznivých vplyvov a dopadov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ale zároveň byť na podporu pozitívnych vplyvov a dopadov. Opatrenia stanovujú podmienky pre realizáciu plánovaných zámerov - aktivít/projektov. Účelné zavedenie niektorých opatrení môže prispieť k zabezpečeniu menšej zraniteľnosti negatívne ovplyvňovaného prostredia, môže poskytnúť alternatívne riešenia, viesť ku kompenzácii negatívnych dopadov v podobe environmentálnych prínosov na inom mieste či v inej oblasti. Tieto opatrenia možno súčasne považovať aj za účinné nástroje na riešenie už existujúcich problémov a neuspokojivého stavu v niektorých tematických oblastiach, vrátane environmentálnych.

Opatrenia neinvestičného charakteru spočívajú v tvorbe organizačných, plánovacích, inštitucionálnych, legislatívnych a programovacích postupov, plánov a aktivít bez predpokladu priameho vplyvu na životné prostredie.

Investičný charakter majú predovšetkým aktivity/projekty typu investičných zámerov. U týchto aktivít je predpoklad istého vplyvu na životné prostredie a zdravie, vrátane negatívnych vplyvov, pričom negatívne vplyvy budú spravidla sprievodnou skutočnosťou realizácie aj tých aktivít/projektov, ktoré v konečnom dôsledku, v zmysle naplňania postavených cieľov navrhovaného strategického dokumentu, majú prispieť k zlepšeniu existujúcej situácie, riešeniu problémových oblastí, predchádzať ich zhoršeniu, teda pri ktorých sú očakávané vplyvy predovšetkým pozitívne. V takých prípadoch preukázateľné pozitívne prínosy sú určujúce a presahujú možné negatívne dopady aktivít/projektov na niektorú zo zložiek životného prostredia, či na celistvosť niektorých z vymedzených území z hľadiska ochrany a obnovy prírody a krajiny, prírodných zdrojov, kultúrno-historických pamiatok a lokalít a pod. Nevyhnutné bude takýmto aktivitám a projektom venovať zvýšenú pozornosť, predovšetkým pokiaľ majú priestorový alebo prevádzkový súvis, príp. dosah na chránené, citlivé a inak významné, ale taktiež na zaťažené a problémové časti územia. Pre tieto aktivity bude povinnosť postupovať v súlade so Zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jednotlivé aktivity/projekty posudzovať ako navrhované činnosti, resp. ich zmeny (EIA), v prípade, ak tieto aktivity/projekty svojim charakterom a rozsahom podliehajú povinnosti posudzovania .

VI. Dôvody pre výber zvažovaných alternatív a popis toho, ako bolo vykonané vyhodnotenie vrátane ťažkostí s poskytovaním potrebných informácií, ako napr. technické nedostatky alebo neurčitosti

Požiadavka bezvariantného spracovania návrhu strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen vyplynula z požiadaviek Rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu (list č. OU-ZV-OSZP-2021/007530-021 zo dňa 23. 07. 2021 V tejto časti kapitoly sú popísané a porovnávané nulový variant riešenia s navrhovaným variantom.

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania rozvoja územia mestského rozvoja Zvolen a predstavuje tiež stav bez schválenia navrhovaného PHRSR UMR Zvolen.

To by pre dotknuté mestá a obce znamenalo, že nebudú mať kľúčový strednodobý strategický dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepcne usmerňoval a koordinoval činnosti na území UMR Zvolen a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti v tomto území. Taktiež by to znamenalo pretrvávanie súčasných problémov, vrátane problémov environmentálneho a ekologického charakteru, ktoré navrhovaný strategický dokument v navrhovanom variante plánuje čo najviac riešiť, eliminovať, minimalizovať a predchádzať im.

VII. Návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie

Monitorovanie vplyvu strategického dokumentu je navrhované prostredníctvom merateľných indikátorov a ukazovateľov . V tejto časti kapitoly sú popísané jednotlivé merateľné ukazovatele ako aj spôsob zberu údajov a ich následné vyhodnocovanie. Ďalej je popísaná tvorba hodnotiacej správy ktorej výsledkom je pravidelné hodnotenie a prípadné upravenie navrhovaných opatrení resp. ich doplnenie a pod.

VIII. Pravdepodobne významné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie

V tejto časti je konštatované, že . PHRSR UMR Zvolen nemá charakter strategického dokumentu vyžadujúceho cezhraničné posudzovanie, žiadny susedný štát nie je z hľadiska tohto dokumentu dotknutým štátom.

IX. Netechnické zhrnutie poskytnutých informácií

V tejto časti dokumentu sú zhrnuté všetky informácie týkajúce sa tvorby PHRSR UMR Zvolen. Popisuje celkovú stratégiu (priority, ciele, opatrenia, aktivity), analytickú časť súčasného stavu (rozvojový potenciál), návrhy opatrení, implementačnú časť (financovanie, časový rámec, monitorovanie a hodnotenie, inštitucionálny rámec). Netechnické informácie tvorí súbor legislatívy a koncepčných materiálov, ktoré sú nástrojom k tvorbe strategického dokumentu.

X. Informácia o ekonomickej náročnosti

Plánované investície, projekty a aktivity zamerané na naplnenie cieľov PHRSR UMR Zvolen budú financované z viacerých zdrojov, ktoré môžeme rozdeliť na zdroje externé a interné, súkromné a verejné, návratné a nenávratné a ich kombináciu s možnosťou využitia rôznych finančných nástrojov. V kapitole sú zhrnuté možnosti uvedeného financovania jednotlivých projektov a aktivít.

Taktiež sú popísané detailne možnosti financovania na základe akčných a finančných plánov miest a obcí spadajúcich do UMR Zvolen. Opísané sú možnosti financovania jednotlivých cieľov ale aj jednotlivých oblastí v zmysle zásobníka projektov. V prípade PHRSR skupiny obcí sú akčné a finančné plány jednotlivých miest a obcí vzájomne koordinované.

XI, XII, XIII

V týchto kapitolách je uvedený zoznam riešiteľov, uvedené sú podklady a zdroje ktoré boli použité pri tvorbe SOH, zoznam príloh, zoznam doplňujúcich materiálov a analýz ktoré boli východiskom pri tvorbe SOH a napokon sú uvedené údaje ako dátum a potvrdenie správnosti oprávneného zástupcu obstarávateľa

Stanovisko posudzovateľa:

Možno konštatovať, že Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje podstatné informácie o charaktere navrhovaného strategického dokumentu, základné a dostupné informácie o súčasnom stave dotknutého životného prostredia, základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Hodnotenie vychádza z analýz a zo súčasnosti známych údajov o vstupoch a výstupoch, ktoré je možné predpokladať pri naplňaní konkrétnych cieľov strategického dokumentu.

VYHODNOTENIE STANOVÍSK SUBJEKTOV ZÚČASTNENÝCH V PROCESSE POSUDZOVANIA PODĽA §12

K posudzovanému strategickému dokumentu bolo doručených Okresnému úradu vo Zvolene celkom 11 stanovísk od orgánov štátnej správy v rámci prerokovania, ktoré boli odovzdané spracovateľke odborného posudku.

Zväčša boli doručené stanoviská bez pripomienok, v prípade niektorých stanovísk sa jednalo o pripomienky ktoré sú vo forme odporúčaní na dopracovanie s cieľom minimalizácie negatívnych vplyvov na životné prostredie dotknutého územia a zabezpečenia právne a procesne nekonfliktného postupu prípravy a schvaľovania

Okresným úradom vo Zvolene, odborom starostlivosti o životné prostredie boli k Správe o hodnotení PHRSR UMR Zvolen poskytnuté **stanoviská** nasledovných subjektov :

1. Obvodný banský úrad (list č. 1703/2546/2022 zo dňa 07. 07. 2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nie sú pripomienky
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

2. Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o ŽP odd. odpadové hospodárstvo (list č. OU-ZV-OSZP-2022/012709/RAP zo dňa 14. 07. 2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

3. Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o ŽP odd. ochrana ovzdušia (list č. OU-ZV-OSZP-2022/013474 zo dňa 03.08. 2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme z hľadiska zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov pripomienky
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

4. Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o ŽP odd. OPaK (list č. OU-ZV-OSZP-2022/014275/SMID zo dňa 02. 08. 2022

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

5. Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o ŽP odd. štátnej vodnej správy (list č. OU-ZV-OSZP-2022/013572-002 zo dňa 27. 07. 2022

Zabezpečenie odkanalizovania celej priemyselnej lokality Lieskovskej cesty v k.ú. Lieskovec a aj v k.ú. Zvolen je potrebné považovať za jednu z priorit a za jeden z limitujúcich faktorov v súvislosti s rozvojom tejto časti mesta Zvolen, nakoľko v zmysle § 36 ods.2 vodného zákona, komunálne odpadové vody, ktoré vznikajú v aglomeráciách nad 2000 ekvivalentných obyvateľov, sa musia odvádzať a prejsť čistením len verejnou kanalizáciou. Náhradné a dočasné riešenia odkanalizovania prostredníctvom žump a domových čistiarní odpadových vôd majú z pohľadu ochrany vodných pomerov tiež svoje kapacity a obmedzenia. Odkanalizovanie tejto priemyselnej lokality je potrebné navrhnuť do vhodného recipientu v závislosti od druhu odvádzaných odpadových vôd.

Vyhodnotenie – stanovisko je akceptované s tým že v zásobníku projektov je s označením A 4.3 : Výstavba, rekonštrukcia a zvýšenie kapacity prietoku kanalizácie v meste Zvolen, v rámci ktorého je vybudovanie nového kanalizačného zberača na Lieskovskej ceste začiatok projektu 2023 – koniec projektu 2026 a projekt A 4.11 s názvom: Odkanalizovanie priemyselného parku a vybudovanie ČOV, Lieskovec začiatok projektu 2023 – koniec projektu 2026.

6. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen (list č. 2022/201581, ZV1/R-UPSVR/BEZ/2022/1097-40 zo dňa 18. 07. 2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme námietky
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

7.Okresné riaditeľstvo HaZZ vo Zvolene (list č. ORHZ-ZV1-2022/000401-002 zo dňa 20. 07. 2022

Nepredpokladá sa vznik negatívnych vplyvov na ŽP
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

8.Banskobystrický samosprávny kraj (list č. 09550/2022/ODDUPZP-2 zo dňa 14. 07. 2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

9.Regiónálny úrad verejného zdravotníctva vo Zvolene (list č. HŽPaZ zo dňa 20. 07. 2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme námietky
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

10.Okresné riaditeľstvo Policajného zboru vo Zvolene (list č. ORPZ-ZV-VO-187-001/2022 zo dňa 12. 07. 2022

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nemáme pripomienky
Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok

11. Železnice SR , Bratislava (list č. 28319/2022/O210-23 zo dňa 14.07. 2022

V rámci predmetného dokumentu žiadame zosúladiť a vziať do úvahy:

1. Zachovanie ochranného pásma dráhy (ďalej len „OPD“) 60 m od osi krajnej koľaje v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach v znení neskorších predpisov.
2. V prípade návrhu/podpory výsadby ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, tiež rešpektovať zákon o dráhach č. 513/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je podľa § 4 v obvode dráhy zakázané vysádzať stromy a kry a podľa § 6 Vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v OPD sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry s výškou presahujúcou tri metre možno v OPD len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy.
3. Opraviť označenia tratí podľa aktuálnej tabuľky traťových pomerov zverejnenej na stránke zsr.sk, poprípade uviesť zdroj označenia tratí, ktoré sú uvedené v texte dokumentu.
4. Zabezpečenie prejazdnosti (obslužnosti) jednotlivých železničných tratí alebo núdzovej prevádzky tratí s využitím obchádzkových tratí hlavne pre účely MO SR:
 - Trať č. 115 Zvolen, Plešivec, Košice (HT – 02), Trať č. 118 Vrútky, Banská Bystrica, Zvolen (ST – 12),
 - Trať č. 119 Zvolen, Šahy (PT – 34).
5. Existujúce strategické a rozvojové zámery na železničnej infraštruktúre:
 - a) Spracovaná štúdia uskutočniteľnosti „**Elektrifikácia a optimalizácia trate Zvolen – Filákov**“ (PRODEX spol. s.r.o. 2020), ktorá je verejne dostupná na www.zsr.sk.
 - b) „**Modernizácia trate Palárikovo – Zvolen**“ v rámci ktorej by malo ísť k zvýšeniu traťovej rýchlosti na min. 120 km/h, k modernizácii

železničného zvršku a spodku. Štúdiou uskutočniteľnosti bude preverená aj možnosť úplného zdvojkolajnenia traťového úseku. Modernizáciou by malo prísť k zvýšeniu bezpečnosti dopravy okrem iného aj v rámci modernizácie ŽST. Výhľadovým strategickým zámerom je obstaranie štúdie realizovateľnosti s následným spustením procesu EIA a projektovou prípravou stavby.

c) **„Modernizácia trate Zvolen – Banská Bystrica – Vrútky“**, ktorá by mala v sebe zahŕňať komplexnú rekonštrukciu železničného zvršku a spodku. Modernizácia prinesie zvýšenie bezpečnosti, a to modernizáciou zabezpečovacieho zariadenia na trati a v ŽST. Uvažuje sa aj so zavedením systému GSM-R a s čiastočným zdvojkolajnením traťového úseku a zvýšením rýchlosti. Výhľadovým strategickým zámerom pre tento traťový úsek je obstaranie štúdie realizovateľnosti s následným spustením procesu EIA.

Vyhodnotenie – stanovisko sa akceptuje v plnom rozsahu. Označenie tratí je potrebné v strategickom dokumente opraviť. V dokumente je tiež potrebné doplniť strategické a rozvojové zámery, ktoré budú mať pozitívny vplyv na mobilitu v širšom okolí ako aj výrazný samotný dopad na zlepšenie kvality životného prostredia.

Stanovisko posudzovateľa:

Uplatnené pripomienky a požiadavky od orgánov štátnej správy a odborných organizácií sú odôvodnené a preto je potrebné ich zapracovať do výsledného návrhu strategického dokumentu. Časť pripomienok ktoré smerovali už ku konkrétnym aktivitám / projektom budú predmetom následného procesu a budú sa uplatňovať po spracovaní a schválení Spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 (s výhľadom do roku 2030) resp. budú posudzované ako samostatné činnosti v zmysle procesu EIA podľa zák. č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov. Niektoré pripomienky sú len doplňujúceho charakteru a upozornenia, na aktuálne právne predpisy, ktoré je potrebné rešpektovať.

VEREJNÉ PREROKOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

Podľa § 11 ods. 3 zákona o posudzovaní obstarávateľ správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu zabezpečil v spolupráci s príslušným orgánom ich verejné prerokovanie. Termín a miesto verejného prerokovania v zmysle § 11 ods. 4 zákona o posudzovaní oznámil obstarávateľ príslušnému orgánu a zároveň ho zverejnil na webovom sídle obstarávateľa. Informáciu o verejnom prerokovaní zároveň zaslal všetkým dotknutým orgánom. Okrem toho bola vytvorená tlačová správa s informáciou o konaní verejného prerokovania, ktorá bola zverejnená na webe. Taktiež boli oslovení partneri, s ktorými sa komunikovalo pri tvorbe dokumentu.

Uvedené verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu sa konalo dňa 26. 07. 2022 o 10:00 hod. v zasadacej miestnosti Mestského úradu vo Zvolene.

Na rokovaní sa zúčastnili zástupcovia obstarávateľa jednotlivých miest a obcí z územia UMR Zvolen, poslanci, zástupcovia štátnej správy a verejnosť.

Program verejného prerokovania:

1. Privítanie účastníkov a úvod do obsahu verejného prerokovania

2. Prezentácia strategického dokumentu -Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja skupiny obcí na území udržateľného mestského rozvoja Zvolen na obdobie 2022-2027 (s výhľadom do roku 2030)
3. Prezentácia Správy o hodnotení strategického dokumentu
4. Rôzne a diskusia
5. Záver

Oprávnený zástupca obstarávateľa primátorka mesta Zvolen Ing .Lenka Balkovičová, verejné prerokovanie otvorila a privítala zúčastnených. Ing. L. Potančoková , referent odboru rozvoja mesta Zvolen následne prítomných informovala o samotnej Správe o hodnotení a taktiež o ďalšom postupe prác na strategickom dokumente. Oboznámila prítomných s jednotlivými fázami spracovania strategického dokumentu a s časovým harmonogramom prác. V rámci diskusie boli zodpovedané otázky prítomných , ktorí sa zaujímali hlavne o možnosť dopĺňania projektov do zásobníka aktivít /projektov, taktiež sa zaujímali o implementáciu jednotlivých projektov resp. otázky sa týkali už konkrétnych pripravovaných investičných zámerov mesta Zvolen. Zápis z verejného prerokovania vyhotovila Ing. L. Potančoková a ten spolu s prezenčnou listinou je uložený u obstarávateľa a na Okresnom úrade vo Zvolene ako dokladová časť.

Stanovisko posudzovateľa:

Záverom možno konštatovať , že na základe výsledkov verejného prerokovania správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu nebol vyjadrený žiadny nesúhlas so schvaľovaním uvedeného strategického dokumentu.

ÚPLNOSŤ ZISTENIA Kladných a záporných vplyvov na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia

Predpokladané pozitívne vplyvy SOH pre PHRSR UMR Zvolen na životné prostredie výrazne prevyšujú nad negatívnymi. PHRSR UMR Zvolen ako strednodobo strategický dokument sleduje ciele zamerané na znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie a na zdravie obyvateľov, regeneráciu a rozvoj územia a vedomostne vyspelú a vzdelanú spoločnosť. Negatívne vplyvy sú charakterizované skôr ako dočasné, počas realizácie niektorých investičných projektov. Predpokladané vplyvy a ich miera sa však v tejto etape nedajú presnejšie určiť. Každá navrhovaná činnosť, ktorá podlieha zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, sa bude posudzovať v súlade s týmto zákonom.

Možno skonštatovať, že vyhodnotenie vplyvov je spracované na dobrej odbornej úrovni s ohľadom na charakter strategického dokumentu a na navrhované opatrenia. Významnejšie vzájomné interakcie kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie neboli identifikované v tejto etape spracovania strategického dokumentu.

Súhrnné a komplexné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti je detailne a prehľadne spracované v kap. IV. Správy o hodnotení strategického dokumentu , kde je uvedený druh vplyvu podľa lokalizácie, podľa dĺžky trvania podľa významnosti a napokon jeho vplyv či je pozitívny priamy, pozitívny nepriamy, negatívny priamy, negatívny nepriamy .

V závere možno konštatovať, že predpokladané vplyvy pozitívne či už priame alebo nepriame v predložennom strategickom dokumente prevažujú nad vplyvmi negatívnymi. Negatívne vplyvy možno charakterizovať zväčša ako dočasné pri napĺňaní niektorých cieľov stanovených v strategickom dokumente a však svojou významnosťou nemajú rozhodujúci negatívny vplyv na

kvalitu životného prostredia či zdravie obyvateľstva, pretože v konečnom dôsledku ich prínos je pozitívny .

Stanovisko posudzovateľa:

Z hľadiska úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia konštatujem , že predpokladané vplyvy sú v Správe o hodnotení vyhodnotené s prijateľnou mierou neurčitosti, nakoľko nie sú známe konkrétne merania v takto široko definovanom území napr. konkrétne merania kvality všetkých povrchových vôd, podzemných vôd, emisií, hluku a pod. Odporúčaním by bolo pre prehľadnosť vyhodnotenie vplyvov uviesť v tabuľke , pričom každému vplyvu by bola priradená bodová hodnota podľa významnosti , z ktorej by bolo zrejmé, ktoré vplyvy sú v území rozhodujúce a ktorými je potrebné sa detailnejšie zaoberať pri napĺňaní záverov strategického dokumentu tak ako aj ich vzájomnému pôsobeniu.

POSÚDENIE POUŽITÝCH METÓD HODNOTENIA A ÚPLNOSTI VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ

Informácie o záujmovom území boli získané z dostupných údajov v dostatočnej miere a v závislosti od charakteru strategického dokumentu. Proces hodnotenia metodicky vychádzal zo zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a jeho príloh. Použité informácie boli získané zo strategických dokumentov, odborných publikácií, a pod. Národný a medzinárodný legislatívny rámec bol dôležitým pilierom pri hodnotení plnenia cieľov strategického dokumentu, pri podpore navrhovaných opatrení a ich výstupov.

Údajová databáza vstupných informácií ohľadom správy o hodnotení pre PHR SR UMR Zvolen a následne analýzou navrhnuté opatrenia sú veľmi dobre a rozsiahle spracované. Boli relevantným podkladom pre hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Použité metódy hodnotenia boli zodpovedajúce charakteru a cieľu strategického dokumentu s využitím dostupných informácií.

Pri posudzovaní úplnosti vstupných informácií treba vychádzať z toho , že územie UMR Zvolen je novo vytvoreným územím , ktoré tvorí územie Mesta Zvolen, Mesta Sliač, Obce Kováčová, Obce Budča a Obce Lieskovec. Niektoré vstupné údaje , či analýzy vychádzajú priamo z dokumentácie BBSK , niektoré sú prevzaté z jednotlivých existujúcich územných plánov miest a obcí ako aj s pôvodných PHSR.

Obsah Správy o hodnotení vychádza z Prílohy č. 4 uvedeného zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Základnými zdrojmi údajov pre spracovanie Správy o hodnotení boli nasledovné materiály:

- Adaptačná stratégia na zmenu klímy (využitie dažďovej vody) Zvolen
- Aktualizácia hodnotenia kvantitatívneho stavu útvarov podzemných vôd vrstvy kvartérnych sedimentov a predkvartérnych hornín. SAH, Bratislava, 2014
- Boky. Územie európskeho významu. ŠOP SR, Správa CHKO Poľana, Zvolen, 2015, pp. 12, ISBN 97880-89802-68-5
- Dodatok k Rámcovému programu monitorovania vôd Slovenska na obdobie rokov 2016 -2021 na rok 2020. MŽP SR, VÚVH, SHMÚ, SVP š.p., ŠGÚŠ, SAŽP, ŠOP SR, 2019
- Hodnotenie stavu geotermálnych útvarov podzemných vôd na území Slovenskej republiky. Geologická štúdia. MŽP SR, ŠGÚDŠ, Bratislava, 2020

- Kolektív autorov, 2013: Zvolen – monografia mesta Zvolen. Mesto Zvolen, ISBN 978-80-9712367-3
- Komunálna energetická koncepcia mesta Zvolen (KOENKO)
- Komunitný plán sociálnych služieb v meste Sliač na roky 2016 - 2021
- Komunitný plán sociálnych služieb v meste Zvolen na roky 2018 - 2023
- Koncepcia rozvoja mesta Zvolen v oblasti tepelnej energetiky na roky 2020 - 2025
- Koncepcia rozvoja školstva v meste Zvolen na obdobie 2020 – 2030
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011
- Krajinnno-ekologický plán katastrálneho územia Zvolen. Auxt, P. et al., KPTK TUZVO, Zvolen, 2003
- Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020, SHMÚ, 2021
- Memorandum o spolupráci na príprave Integrovannej územnej stratégie udržateľného mestského rozvoja Zvolen
- Miklós, L. et al., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky (1. vyd.). MŽP SR. Bratislava
- Nízkouhlíková stratégia mesta Zvolen na roky 2020 - 2030
- PHRSR mesta Zvolen na obdobie 2014 - 2020 s výhľadom do roku 2025
- PHSR mesta Sliač na roky 2016 - 2021
- PHSR obce Budča na roky 2015 - 2025
- PHSR obce Kováčová na roky 2015 - 2024
- PHSR obce Lieskovec na roky 2015 - 2023
- PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 - 2023
- Plán dopravnej obslužnosti mesta Zvolen
- Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Hrona – aktualizácia 2018, MŽP SR, Bratislava, 2018
- Program odpadového hospodárstva mesta Zvolen na roky 2016 - 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Zvolen, 2013, SAŽP, Banská Bystrica
- Socio-ekonomický profil okresu Zvolen 2020
- Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike 2020, SHMÚ, Bratislava, 2021
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu v meste Zvolen 2010 - 2020
- Strategický plán práce s deťmi a mladými ľuďmi v meste Zvolen na roky 2020 - 2030
- Štatút a rokovací poriadok Kooperačnej rady pre integrovaný územný rozvoj územia udržateľného mestského rozvoja Zvolen
- Územný plán mesta Zvolen v znení Zmien a doplnkov
- Územný plán mesta Sliač v znení Zmien a doplnkov
- Územný plán obce Budča v znení Zmien a doplnkov
- Územný plán obce Kováčová v znení Zmien a doplnkov
- Územný plán obce Lieskovec v znení Zmien a doplnkov
- Územný plán VÚC BBSK v znení Zmien a doplnkov
- Vstupná správa pre vypracovanie PHRSR/IÚS VUC BBSK 2020
- Vstupná správa pre vypracovanie PHRSR/IÚS UMR Zvolen, 2021
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
- vybrané relevantné určujúce, strategické a rozvojové dokumenty národnej a regionálnej úrovne
- súvisiace relevantné právne predpisy, normy a nariadenia z oblasti životného prostredia a jeho jednotlivých zložiek, ochrany a obnovy prírody a krajiny, ochrany prírodných zdrojov, ochrany zdravia a bezpečnosti obyvateľstva, územného a regionálneho rozvoja, výstavby, dopravy, priemyslu, energetiky, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, vodného hospodárstva,

odpadového hospodárstva, ochrany pred povodňami, požiarnej prevencií, pracovného prostredia, ochrany a obnovy kultúrno-historických pamiatok a hodnôt atď.

- relevantné interné materiály, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia a zápisnice mestských a obecných zastupiteľstiev miest a obcí na území UMR Zvolen, BBSK atď.

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracovaní správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre takto zadefinované hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie. Všetky podstatné a dostupné informácie pre posúdenie v čase spracovania Správy o hodnotení boli zohľadnené.

Stanovisko posudzovateľa:

Pre korektné posúdenie identifikovaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie sú v Správe o hodnotení použité určujúce viaceré kritéria a indikátory pre následné vyhodnotenie vplyvov. Takto sú spracované a popísané predpokladané vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Ide o jednoduché metódy hodnotenia, ktoré sú však pre tento účel postačujúce. Odporúčala by som, keby boli detailnejšie použité metódy na identifikáciu niektorých významných predpokladaných vplyvov a potom ich hodnotenie napr. z hľadiska trvania, intenzity vplyvu a pod.

VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o životné prostredie, listom, OU-ZV-OSZP-2021/007530-021 zo dňa 23. 07. 2021, stanovil rozsah hodnotenia strategického dokumentu podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle § 8 ods. 3 písm. a) zákona sa určuje v správe o hodnotení vplyvu strategického dokumentu rozpracovať a zhodnotiť určený variant podrobnejšie, okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nere realizoval).

Na základe uvedeného sa nepožaduje variantné riešenie strategického dokumentu.

Nulový variant

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania rozvoja územia mestského rozvoja Zvolen a predstavuje tiež stav bez schválenia navrhovaného PHRSR UMR Zvolen.

To by pre dotknuté mestá a obce znamenalo, že nebudú mať kľúčový strednodobý strategický dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území UMR Zvolen a účinne zamedzil environmentálne neprijateľným zámerom a činnostiam v tomto území. Taktiež by to znamenalo pretrvávanie súčasných problémov, vrátane problémov environmentálneho a ekologického charakteru. Nedostatočným využitím potenciálu a zdrojov územia by došlo k spomaleniu rozvoja územia, prejavili by sa dôsledky klimatických a environmentálnych zmien, zrýchlil by sa pokles počtu obyvateľov, znížila by sa kvalita života. Možné následky neriešenia problémov sú načrtnuté v tzv. strome problémov (Kap. III.4 tejto Správy o hodnotení).

Odporúčaný variant

Predpokladá sa, že navrhovaný strategický dokument prispeje k zefektívneniu a skvalitneniu environmentálnej infraštruktúry, ochrany, obnovy a starostlivosti o životné prostredie, prírodu, krajinu, prírodné zdroje, zdravie, pohodu, celkovú kvalitu života a bezpečnosť obyvateľstva územia UMR Zvolen.

Na zmiernenie, elimináciu, resp. predchádzanie možným negatívnym vplyvom navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a obyvateľstvo boli navrhnuté opatrenia environmentálneho charakteru, ktoré je možné považovať za efektívne.

Rámcové vplyvy navrhovaného strategického dokumentu určené v tejto etape posudzovania (SEA) budú podrobne riešené v rámci procesov posudzovania vplyvov konkrétnych aktivít/projektov (EIA) navrhovaných pre naplnenie cieľov strategického dokumentu. Z jednotlivých posudzovaní EIA vyplynú konkrétne opatrenia na zmiernenie, príp. prevenciu identifikovaných negatívnych vplyvov.

Navrhovaný strategický dokument PHRSR UMR Zvolen v navrhovanom variante s podmienkou zohľadnenia požiadaviek a opatrení uvedených v kapitole V. 1 Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu a doplnení opodstatnených pripomienok, ktoré vyplynuli z pripomienkového konania, je možné predložiť na schválenie.

POSÚDENIE NÁVRHU OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje návrh opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Opatrenia v tomto dokumente majú investičný alebo neinvestičný charakter.

Opatrenia neinvestičného charakteru spočívajú v tvorbe organizačných , plánovacích , inštitucionálnych , legislatívnych a programovacích postupov , plánov a aktivít bez predpokladu priameho vplyvu na životné prostredie.

Investičný charakter majú predovšetkým aktivity/projekty investičných zámerov. U týchto aktivít je predpoklad istého vplyvu na životné prostredie a zdravie , vrátane určitých negatívnych vplyvov ktoré vznikajú pri realizácii projektov , ktoré však v konečnom dôsledku vedú k zlepšeniu resp. riešeniu problémových oblastí .

Vzhľadom na hlavné problémové oblasti územia UMR Zvolen ako aj všeobecné globálne problémy a riešenia sú navrhnuté detailne opatrenia na zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov vyplývajúcich z realizácie napĺňania cieľov uvedených v strategickom dokumente.

Predpokladá sa, že PHRSR UMR Zvolen, pri rešpektovaní navrhovaných opatrení, ako aj zapracovaní opodstatnených pripomienok, ktoré vyplynuli z pripomienkovania tejto Správy o hodnotení , bude materiálom, ktorý prispeje k zefektívneniu a skvalitneniu environmentálnej infraštruktúry, ochrany, obnovy a starostlivosti o životné prostredie, prírodu, krajinu, prírodné zdroje, zdravie, pohodu, celkovú kvalitu života a bezpečnosť obyvateľstva územia UMR Zvolen.

Stanovisko posudzovateľa:

Odporúčam navrhované opatrenia zo Správy o hodnotení v plnej miere akceptovať t.j. zapracovať do posudzovaného návrhu strategického dokumentu a v prípade schválenia navrhovaného dokumentu aj dodržať pri napĺňaní záverov z neho vyplývajúcich. Rovnako odporúčam akceptovať všetky požiadavky a pripomienky uplatnené a vyhodnotené v rámci prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu ako aj ďalšie opatrenia, ktoré vyplynú z ďalších etáp projektovej prípravy dotknutého územia. Odporúčaním je ešte prehodnotiť a zvážiť niektoré konkrétne navrhované opatrenia ako napr. opatrenie na zabezpečenie výmeny zostávajúcich svietidiel za LED alternatívu ,nakolko LED osvetlenie z hľadiska jeho dopadu na životné prostredie je rozporuplné . Preto by bolo vhodné v Správe o hodnotení preukázať jeho celkové prínosy z hľadiska energetickej úspornosti oproti jeho negatívam t.j. z hľadiska svetelného smogu, zmena klímy, jeho dopad na nočné živočíchy a pod.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Predložená Správa o hodnotení je spracovaná v zmysle Zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Správa o hodnotení bola vypracovaná na odbornej úrovni s poznaním problematiky riešeného územia. Jednotlivé kapitoly sú spracované prehľadne . Obsahujú zistené poznatky o území a popisujú všetky možné dopady na životné prostredie . Z dodaných stanovísk prevažná väčšina jednoznačne, niektoré s odporúčajúcimi opatreniami vyslovujú súhlas so schválením navrhovaného strategického dokumentu.

Správa o hodnotení identifikovala aj možné budúce riziká navrhovaného strategického dokumentu a navrhuje opatrenia na ich elimináciu. Tieto sa v tejto fáze procesu posudzovania javia ako postačujúce a účinné.

Nejasnosti, ktoré sa v doterajšom priebehu vyskytli, boli akceptované, spresnené, vysvetlené, prípadne bola zdôraznená potreba ich doriešenia v ďalšej fáze tvorby strategického dokumentu nemajú zásadný vplyv na vydanie záverečného stanoviska z procesu posudzovania.

Zhrnutím zhromaždených poznatkov v doterajšom priebehu posudzovania je možné sformulovať nasledovné závery:

Strategický dokument PHRSR UMR Zvolen v navrhovanom variante tak ako bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie a na základe ktorého bola vypracovaná Správa o hodnotení možno odporučiť na prijatie , pričom je potrebné však zohľadniť opatrenia ,ktoré sú navrhované a sú predložené vo forme odporúčaní .

Konkrétne projekty predkladané v rámci predmetného strategického dokumentu ktoré budú spadať pod posudzovanie vplyvov jednotlivých činností podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov , musia byť predmetom posúdenia , ktoré sa bude vykonávať ešte pred vydaním povolenia podľa osobitných predpisov.

Stanovisko posudzovateľa:

Odporúčam vydať kladné záverečné stanovisko príslušného orgánu so stanovením podmienok a opatrení na vylúčenie alebo zníženie negatívnych vplyvov posudzovaného strategického dokumentu PHRSR UMR Zvolen na životné prostredie za predpokladu dopracovania a úpravy strategického dokumentu v zmysle požiadaviek ktoré vyplynuli z prerokovania Správy o hodnotení a dôsledného uplatňovania navrhovaných opatrení na zníženie, prevenciu, elimináciu , minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Ing. Danko Gajdošová